

Якимчук І. М.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту в будівництві,
Київський національний університет будівництва і архітектури
м. Київ, Україна*

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-611-2-35>

АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО ТА РЕГІОНАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

У сучасних умовах економічної нестабільності, що характеризуються зростанням невизначеності, кризовими трансформаціями та впливом зовнішніх шоків, особливого значення набуває антикризове управління в системі державного та регіонального менеджменту. Ефективність функціонування соціально-економічних систем значною мірою залежить від здатності органів влади своєчасно реагувати на виклики та забезпечувати стабілізацію розвитку.

Сучасний розвиток соціально-економічних систем відбувається в умовах зростаючої нестабільності, що проявляється у циклічних кризах, структурних трансформаціях економіки та впливі зовнішніх шоків. Це обумовлює необхідність переосмислення підходів до державного та регіонального управління з акцентом на антикризові механізми [1; 2].

Особливої актуальності набуває формування ефективних інструментів антикризового управління, здатних забезпечити не лише подолання кризових явищ, а й адаптацію та подальший розвиток регіонів. У таких умовах традиційні управлінські підходи виявляються недостатньо ефективними, що зумовлює необхідність переходу до системних та адаптивних моделей управління [3].

Антикризове управління у публічному секторі слід розглядати як комплекс взаємопов'язаних заходів, спрямованих на попередження, мінімізацію та подолання наслідків кризових явищ. Його специфіка полягає у превентивному характері, високій адаптивності та необхідності швидкого прийняття управлінських рішень [1].

У системі державного та регіонального менеджменту антикризове управління забезпечує стабілізацію функціонування соціально-економічних систем, координацію діяльності органів влади різних рівнів,

мобілізацію ресурсного потенціалу, формування передумов для відновлення розвитку.

Ефективність антикризового управління значною мірою визначається інституційною спроможністю держави та здатністю системи до формування динамічних управлінських рішень [2].

Економічна нестабільність супроводжується низкою системних викликів, зокрема скороченням фінансових ресурсів, порушенням економічних зв'язків, зниженням інвестиційної активності та посиленням соціально-економічних дисбалансів [3].

У цих умовах виявляються ключові проблеми державного та регіонального управління, зокрема недостатня гнучкість управлінських систем, низька швидкість реагування на зміни, обмеженість інструментів управлінського впливу та недостатній рівень координації між рівнями влади.

Подолання зазначених проблем потребує впровадження сучасних управлінських підходів, серед яких особливе значення мають стратегічне планування, цифровізація управління та ризик-менеджмент [4; 5].

Розроблена модель антикризового управління базується на системному підході та відображає взаємозв'язок між ключовими елементами управління (рис. 1).

Запропонована модель дозволяє систематизувати процес антикризового управління та забезпечити узгодженість між ресурсним забезпеченням і управлінськими рішеннями. Її використання сприяє підвищенню ефективності функціонування соціально-економічних систем та їх здатності до адаптації.

Наукова новизна полягає у розробленні моделі антикризового управління в системі державного та регіонального менеджменту, яка, на відміну від існуючих підходів, інтегрує ресурсний потенціал та управлінські механізми на засадах системності та адаптивності, що дозволяє підвищити стійкість регіональних соціально-економічних систем в умовах економічної нестабільності.

Отже, антикризове управління є невід'ємною складовою сучасної системи державного та регіонального менеджменту, ефективність якого визначається здатністю до адаптації, швидкістю прийняття рішень та рівнем координації між різними рівнями влади.

Доведено, що в умовах економічної нестабільності необхідним є перехід до системних моделей управління, які забезпечують інтеграцію ресурсів та управлінських механізмів.

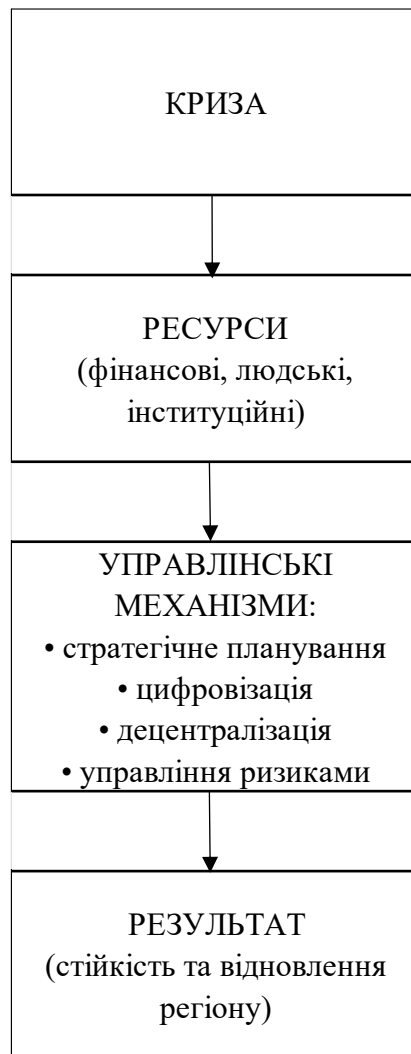

Рис. 1. Модель антикризового управління в системі державного та регіонального менеджменту

Джерело: розроблено автором

Запропонована модель антикризового управління може бути використана як теоретична основа для вдосконалення практики державного управління та підвищення стійкості регіонів.

Література:

1. Ansoff H. I. Strategic Management. London : Palgrave Macmillan, 2007. 251 p.
2. Teece D. J. Dynamic Capabilities and Strategic Management. Oxford : Oxford University Press, 2009. 312 p.
3. Stiglitz J. E. Globalization and Its Discontents. New York : W.W. Norton & Company, 2002. 304 p.
4. Porter M. E. Competitive Strategy: Techniques for Analyzing Industries and Competitors. New York : Free Press, 2008. 396 p.
5. OECD. Government at a Glance 2023. Paris : OECD Publishing, 2023. 240 p.